

A Budapesti Műszaki Egyetemen

Kitüntetéses doktorrá avatás

A Budapesti Műszaki Egyetem tanácsa kedden rendkívüli nyilvános ülést tartott, amelyen megjelent Losonczy Pál, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az Elnöki Tanács elnöke. Az ülésen kitüntetéses műszaki doktorrá avatták az egyetem volt hallgatóját, Sztipánovits János okleveles villamosmérnököt, aki az általános iskolától az egyetem befejezéséig kitűnő eredménnyel végezte tanulmányait.

Vágó István, a villamosmérnöki kar dékánja ismertette Sztipánovits János eddigi életútját, kimagasló eredményeit, majd a jelölt esküt tett arra, hogy tudását a tudomány és az igazság szolgálatában, hazánk és népünk javára hasznosítja. Ezután Polinszky Károly, az egyetem rektora adta át a „Sub auspiciis rei publicae

popularis” kitüntetést. Az ezt követő hagyományos doktorrá fogadó, illetve avató kézfogás után Losonczy Pál a Magyar Népköztársaság címerével díszített aranygyűrűt nyújtott át a kitüntetésesnek. Ezt követő beszédekben sok sikert kívánt a kitüntetésesnek, s arra kérte: az eddigi lelkesedéssel mélyítse tovább a tudását, szolgálja híven a magyar népet, szocialista hazánkat. Elismeréssel szólott az Elnöki Tanács elnöke arról a szerepről is, amelyet a fennállásának 200. évfordulóját idén ünneplő Budapesti Műszaki Egyetem betölt a műszaki értelmiség képzésében.

— A jelenkor itteni tudósai és oktatói — hangzott a töretlenül viszik tovább a kiváló elődök eszméit, nemegyszer iskolát teremtve az

általuk képviselt szaktudományoknak. S tudatában vannak annak is, hogy a tudomány e fellegvárának falai között kiképzett szakemberekre milyen roppant fontos feladat vár, éppen napjainkban szocialista társadalmunk, népgazdaságunk további építésében — hangsúlyozta, majd rámutatott, hogy a haza építésében nélkülözhetetlen műszaki értelmiség jelentős része itt készül fel az életre, s színe-java kulcs szerepet játszik gazdasági életünk vezérkarában, és közéletünkben is. Losonczy Pál ezután arról szólt, hogy a gazdasági világverseny mind magasabb igényei miatt nagyrészt a BME-n végzett műszaki értelmiségtől is függ, hogy az eddig kivívott helyünket meg tudjuk-e őrizni, tovább tudunk-e lépni. (MTI)

Tanulmányi szerződések és a munkaerő-utánpótlás

A népi ellenőrzés vizsgálata

Heteken keresztül a szegedi járásban és Szegeden a vállalatoknál és szövetkezeteknél azt vizsgálták a népi ellenőrök, hogy a szakmunkásokkal, középiskolai tanulókkal és egyetemi hallgatókkal kötött tanulmányi szerződések szabályszerűek-e, mi a hasznuk, mennyiben segítik a munkaerő-utánpótlást. Tegnap, kedden a városi és a szegedi járási NEB Szegeden tartott ülésén pedig a vizsgálatok tapasztalatait elemezte a testület. Mint kiderült, a tanulmányi ösztöndíjak csak részben segítik elő a szakember-utánpótlást. De általában a vállalatok élnek az ösztöndíj jótékony lehetőségével. Egységes volt az álláspont, hogy Szeged népszerűségénél fogva nincs annyira rászorulva az ösztöndíjas szerződésekre, mint olyan városok vagy községek, ahol kevesebben óhajtanak letele-

pedni. Mégsem lebecsülendő a Tisza partján az a tény, hogy a nagyvállalatok, szövetkezetek tartják-e a kapcsolatot a tanítványokéi, hirdetnek-e pályázatot ösztöndíjakra, s élnek-e a jogszabály adta lehetőségekkel.

Az egyetemi és főiskolai végzettséghez kötött munkaerő betöltése nem jelent különösebb gondot, bőven van jelentkező ösztöndíjra. A szakközépiskolásokkal is hasonló a helyzet, velük sem szorgalmazzák a vállalatok a szerződéseket, mert a szakember-utánpótlást biztosítani tudják. Más a helyzet a szakmunkástanulókkal. Általában a nem divatos szakmát tanuló fiatalokat keresik fel a vállalatok, hogy a munkaerő-utánpótlást garantálják. A tapasztalatok szerint például a népszerű autószerelő szakmára sem jelentkeztet eleendő

tanuló a Szegedi Konzervgyár pályázatára. Az építőipari szövetkezetnél pedig azért nem tudtak az igényeknek megfelelően beiskolázni, mert az ösztöndíjat tanulmányi eredményhez kötötték. A kevésbé népszerű szakmákra pedig csak olyan tanulók jelentkeztek, akiknek elég rossz volt a bizonyítványa. A kéziszerszámgyár a géplakatosokat, kovácsokat, öntőket, szerszámkészítőket keresi. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek is elsősorban a lakatos-és gépszerelő szakmákra kötnének szerződést, ha lenne eleendő jelentkező.

A népi ellenőrzés azt is fejezte, hogy a fiatal szakemberek eleget tesznek-e a szerződésben vállalt kötelezettségeiknek. Csak nagyon kevés tanuló bontja fel a szerződést, és általában családi körülményekre hivatkozva teszik ezt. Az általános helyzettől eltérően a Szegedi Nyomdánál 11 ösztöndíjas szakmunkásno kezdeményezésére bontották fel a szerződést, mert a két műszakot nem tudták vállalni. Példamutató a kapcsolat a szegedi szalámigyár és ösztöndíjas tanuló között. A személyzeti és oktatási osztály rendszeresen figyeli diákjaik előmenetelét. Gyakran rendeznek tanulmányi házi versenyt, és a legjobb tanulóknak jutalomútlást biztosítanak.

Pontos tapasztalat még, hogy a tanulmányi szerződésekkel kapcsolatos jogszabályi rendelkezések általában megfelelnek a gyakorlati élet követelményeinek. A vállalatoknál és szövetkezeteknél a rendelkezések végrehajtása nem okoz gondot. Ennek ellenére és főleg az utóbbi időben hiába hirdetnek pályázatot tanulmányi ösztöndíjra egyes vállalatok, ha kedvezőtlenek a munkafeltételeik, akkor nem tudják a szakember-utánpótlást biztosítani. A NEB a vizsgálat során megállapította, hogy az 1972-ben meghatározott tanulmányi ösztöndíj összegei ma már alacsonyok, nem ösztönöznek eléggé, és nagyon sok esetben olyan tanulók jelentkeznek csak, akiknek a tanulmányi eredménye a legminimálisabb szakmai követelményekhez sem eleendő.

Végül Kalmár József, a szegedi és a szegedi járási Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke és Molnár István népi ellenőr, a bizottság tagja tájékoztatót adott a Szeged megyei városi tanács gyermekkorház rendelőintézetében végzett vizsgálatról.

Vándorgyűlés

Oroszában pénteken háromnapos irodalomtörténeti vándorgyűlés kezdődik, a hetven éve született Darvas József emlékére. A Viharsarók irodalma, népe, társadalma címmel rendezendő tanácskozást a Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a TIT irodalmi választmánya és a vendéglátók szervezik.

Szovjet vendégek

Május 1. alkalmából az Expressz Ifjúsági és Diákutazási Iroda 400 szovjet fiatalt lát vendégül. A Komszomolistákat gazdag programmal várják április 27. és május 8. között. A vendégek részt vesznek a május 1. ünnepségeken Budapesten, ellátogatnak a budai várnegyedbe, a Nemzeti Galériába, a Szépművészeti és a Munkásmozgalmi Múzeumba, ismerkednek a várossal, folklor-előadásokat tekintenek meg, s üzemlátogatáson, baráti összejöveteleken találkoznak a magyar fiatalokkal. A Komszomolisták ellátogatnak még Kőszegre, Zalaegerszegrre, Pécsre, Székesfehérvárra, Szekszárdra és Debrecenbe is.

Jancsó-émlékünnepség

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Jancsó Miklós akadémikusnak, a gyógyszerészeti intézet egykori világhírű Kossuth-díjas professzorának emlékére 16 évvel ezelőtt díszdiplomát és emlékérmeket alapított. Az egyetemi tanács minden évben megkoszorúzza a kiváló orvosprofesszor emléktábláját a gyógyszerészeti intézet folyosóján, s a Jancsó-emlékérmek kitüntetését előadást tart.

Tegnap, kedden délután a Jancsó Miklós-emléktáblánál dr. Guba Ferenc egyetemi tanár, a SZOTE tudományos rektorhelyettese idézte a kiváló tudós és nagyszerű oktató alakját, majd elhelyezte az egyetem tanácsának, oktatógárdájának és hallgatóinak nevében az emlékezés koszorúját. A SZOTE oktatási épületében ezt követően rendezték meg az emlékülést. Az idén dr. Donhoffor Szilárd akadémikust tüntették ki. A Jancsó-emlékérmeket és a díszdiplomát dr. Petri Gábor akadémikus, a SZOTE rektora nyújtotta át a kitüntetésnek, aki Dogmák, tévedések, félgazságok a természetreguláció kutatásában címmel tartotta meg előadását. Képünkön: dr. Guba Ferenc az emléktáblánál, mellette a kitüntetett, dr. Donhoffor Szilárd.

Zenei naptár

Farkas Ferenc szerzői estje

A 12. életévébe lépett „Mai magyar zene hete” nyitányaként Farkas Ferenc szerzői estjére került sor hétfőn este Szegeden, a Közművelődési Palota dísztermében. A Kossuth-, Erkel-és Harder-díjas zeneszerző, az érdemes és kiváló művész, avagy a „Farkas tanár úr” titulus egyaránt megilleti zenei életünk doyenjét, aki személyes jelenlétével is emelte a rendezvény rangját. Vántus István, szegedi kollégája interjúvolta, s e kelemes, kötetlen hangú beszélgetés foglalatában szóltak meg a Farkas-kompozíciók.

Elsőként a Bihari román táncok Bodrogközy Eszter (fuvola) és Gémes Adrienn (zongora) főiskolai hallgatók, finom, korrekt tolmácsolásában. Mint megtudtuk, a kompozícióhoz használt forrásmunka Bartók bihari román táncainak, hangszeres népzenei gyűjtése volt, melys dallamokat nem a szokásos harmonizálással, azaz kísé-

rettel látott el, hanem — szabályos zenei formába öntve — kompozícióvá formált a szerző. Amit néhány mai együttes csinál, népdalfeldolgozás (például a magyar népzenei idegen dob- és gitárkíséret) címén azt dekadens megnyilvánulásnak tartja a Tanár úr, akitől nem egy generáció kapott kiváló irányítást, zeneakadémiai professzorkodása idején.

Weöres Sándor verseire készült a Gyümölcskosár című dalciklus. Néhány dalát Bajtay Horváth Ágota kedves előadásában hallgattuk meg Kepenyés Pál (klarinét), Sovány Erzsébet (brácsa) és Rozman Zsuzsanna (zongora) főiskolai hallgatók közreműködésével. Weöres verseinek zeneisége az, ami elsősorban megragadta Farkas Ferencet is. Mint mondta, a versek hallatlan bája, szellemessége — a groteszk-től a sejtelmesig — eleven ritmusa nemcsak öt búvóli el, hanem sok divatos zene

is él belőlük. Am a kritika hangjával, illetve e primitív harmonizálással ellátott, egyszerű gitárkíséretes muzsikákat.

Megható percek voltak az estnek, amikor a szerző maga ült zongorához. Így autentikus előadásban hallhatuk a több évtized terméséből válogatott műveket, az 1955-ben, feleségének komponált Születésnap köszöntőt, az 1940-ben készült Két burleszket, majd az 1975-ös születésű Nyári kirándulásokból a Gyalogszerrel, s a Vitorlázón című kis zongoradarabokat. Ez utóbbit, s a nagyon szellemes 1955–57-ből való remek kis sorozat, a Hybrides című zongoradarabok kompozíciós érdekességeként megtudtuk, hogyan alkalmazza Farkas Ferenc századunk mondhatni technikai obligóját, a tizenkét fokúságot. A dodekafóniát „megszelídíteni” igyekeznek, míg más „megvadítani” — mondotta. A hagyományos formákat, sőt bizonyos tonális hangnemi árnyalatokat próbál összeolvasztani a 12 fokúsággal.

A szerzői est koronája volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozata vonósenekarának Weninger Richárd vezényletével előadott Régi magyar táncok bemutatása. 1942–43-ban a Rákóczi nótája című magyar filmhez kellett zenét komponálnia a mesternek, akkor kutatta fel e XVII. századi régi magyar táncok dallamait. Hogy a filmzene ne vesszen el nyomtalanul, néhány táncot megmentett belőlük, például e vonósenekarra ártírt nagyszerű szvit formájában is, a mindenkor előadók és hallgatók mulhatatlan gyönyörűségére. A világ szinte minden táján játszott, igen népszerű mű kiváló előadását a szerző véleménye jellemzi leginkább.

Aki így búcsúzott a zenekartól, s a közönségtől: „Ilven szíven még nem hallottam ezt a művem eljátszani”.

Berényi Boglár

Hétköznapiak

Kutyaélet

Zárták az élet a parkban. Gyerekek játszanak a sárga kavics, a zöldellő fű és bokrok határolta térben. A kisebbek a kavicsot túrják, a nagyobbak a hintákat nyagatják. Aztán megérkezik a lány. Csinoska. Legföljebb, ha hűs lehet. Inkább annyit se. Jól áll rajta a fehér blézer, a sötétkérd nadrággal. Néhány papa máris örömmel fordul csimotáitól az új jelenség felé. „Végre valami haszna is van ennek a napos délutánnak. Ha csak a szemnek is.”

A lány mellett hasonlóképpen jó képi kutya lépdel, porázon. Elegáns, jobb házakhoz szokott teremtés. Ez meglátszik többnyire unatkozó, néha akarattal...

got villantó pófáján. (Bocsánat, arcán.)

Aztán a pár (a lány és a kutya) beérnek a kavicsos útra. Az eb békésen leuggol, elvégzi a dolgát, s már indulnak is vissza, hogy továbbjárnak a bérházak és az aszfalt csak az imént elhagyott, rideg világában.

Az előbb még csillogó szemű papáknak arra sem jut idejük, hogy bánkdíjainak a jelenség mulandóságán, miközben csöppéseiket igyekeznek minél tovább tartani a tetthelytől. S ekkor óhatatlanul fölvilánnak mindenki: ez a lány és a kutya fölfehérednek más-kor is idején. És aligha távozik dolgavégezetlenül...

Szervezés

Előadás utáni zsúfoltság a színházi ruhatárban. Kék jegy, zöld jegy, ki tudja milyen színű jegyek szerint oszlanak meg a sorok. Hiszen itt is szekciók vannak, jegyszín szerint elkülönítve.

Folyik a víz a ruhatárosokról. Dolgoznak, mint valaha az akkordberek idején lehetett szokás. Hihetetlen tempóban adják kifelé a kabátokat, mígnem végleg kiürül az egyik szekció. A másik előtt állók föllelegeznek: végre ők is gyorsabban haladhatnak. Mert hát a kabát és munka nélkül maradt ruhatá-

ros nyilván átjön segíteni a másiknak.

De, ó jaj, mi történik? A kiürült szekció ruhatárosa a tulajdonos büszke öntudatával öltözni, pakolni kezd. A jól végzett munka tudatában.

Békésen áll tovább a szomszédban a sor. Mit is tehetne mást, ilyen helyen nem illik föltűnően dühöngeni. Legföljebb meditatálni szabad. Például azon, hogy a ruhatári munkaszervezés esetében tan mégsem a legszerecsesebb dolog a hatáskörök ilyen decentralizálása.

Sz. I.